

retouradres: Postbus 49, 3000 AA Rotterdam

Gemeente Leusden
t.a.v. afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD Leusden

Stedin
Blaak 8
3011 TA Rotterdam
088 896 39 63
www.stedin.net
KvK Rotterdam 24289101

Datum 28 juni 2023
gemeentebblad 2023, 243637
Onderwerp Zienswijze ontwerp Omgevingsvisie
Gemeente Leusden

Behandeld door [REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@stedin.net
Kenmerk SP 2023-0562

Geachte heer, mevrouw,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de ontwerp omgevingsvisie Leusden die ter inzage ligt. De gemeente Leusden presenteert hiermee een mooie en ambitieuze visie voor de gemeente. Deze ambities hebben ook consequenties voor het elektriciteits- en gasnet van Stedin. Daarom maken wij graag gebruik van de gelegenheid, om via deze brief een zienswijze in te dienen, waarin we ons belang kenbaar maken.

In deze zienswijze gaan we in op de benodigde ruimtebehoefte voor stations, bijbehorende kabel- en leidingtracés en de noodzaak van goede én tijdige afstemming.

Ruimte

De gemeente Leusden valt in het verzorgingsgebied van netbeheerder Stedin. In de huidige situatie voorzien transportstation Amersfoort 3 en Leusden 1 de gemeente Leusden van elektriciteit. **Deze stations zitten echter vol.** Stedin heeft daarom 1,5 jaar geleden gesprekken gestart voor een nieuw station Leusden 2 met uw gemeente.

De gemeente Leusden zet voor de nabije toekomst onder andere in op de bouw van woningen en duurzaamheid en het aantrekken van ander partijen. Deze doelen en uitgangspunten van de (gebiedsgerichte- en thematische-) ambities uit de ontwerp omgevingsvisie hebben grote gevolgen voor de capaciteit van het elektriciteitsnet. Zoals u aangeeft op pagina 11: *De gemeente Leusden maakt onderdeel uit van een dynamische regio die groeit en voorlopig zal blijven groeien. Wij moeten daarbij invulling geven aan hoe wij hierin onze positie versterken en onze eigenheid behouden, terwijl de beschikbare ruimte in de fysieke leefomgeving onder grote druk staat.* Mede door de ambities en voorspellingen uit de ontwerp omgevingsvisie: woningbouwontwikkelingen, bedrijvigheid, energietransitie w.o. verduurzaming, schone duurzame mobiliteit, wijkaanpak e.d., is het van belang dat de bestaande stations worden uitgebreid en/of er een nieuw transportstation in de gemeente Leusden wordt gerealiseerd. Om dit te kunnen doen heeft Stedin ruimte nodig binnen uw gemeente. Zowel boven- als ondergronds. Er dient voldoende ruimte te worden gereserveerd naast de bouw van stations ook voor de aanleg van kabels (en/ of leidingen) om zo aan het capaciteitsvraagstuk te kunnen voldoen. In de ontwerp omgevingsvisie is aandacht voor energietransitie echter we zien niet de reservering van voldoende 'ruimte', zoals u dat doet voor de bedrijven en of kantoren (pagina 18), hetzij in het buitengebied dan wel in de verdichtingsstrategie. Graag zouden wij ook ontwikkelingsgebied en of ruimte terugzien voor de energietransitie dan wel voor de energie gerelateerde initiatieven.

Ruimte voor stations- Leusden 2 (achter gemeentewerf)

In dat licht willen we in deze zienswijze nogmaals uw aandacht vragen voor het bepalen van een geschikte locatie voor de realisatie van een nieuw transportstation (hierna: TS 50/21 kilovolt) in de gemeente Leusden. Met uw ambtenaren is reeds een gesprek gevoerd over de, naar onze mening geschikte locatie achter de gemeentewerf

(tussen de Driftakkerweg en de Randweg) voor de bouw van het TS-station. Het recent ingediende principeverzoek geeft hier een verdiepende onderbouwing over.

Het verbaast ons dat, gelet op voorgaande, geen ruimte in het ontwikkelgebied de gemeente Leusden is voor het realiseren van een TS-station. De ambities uit de visie hebben immers gevolgen voor de capaciteit op het elektriciteitsnet, waardoor een nieuw TS-station noodzakelijk is. In de omgevingsvisie is er geen aandacht voor het capaciteitsvraagstuk en er is geen andere (geschikte) locatie voor een TS-station aangewezen. Naar aanleiding van de gesprekken met uw ambtenaren zijn we van mening dat de locatie achter de gemeentewerf een geschikte locatie is voor dit TS-station. En volgens ons past dit binnen het Entreegebied Leusden zoals u aangeeft op pagina 30. De haalbaarheid van de beoogde toekomstige doelen en ambities w.o. de verdere (bedrijfs-) ontwikkeling wordt – zonder een nieuw station – niet uitvoerbaar.

Wij verzoeken u dan ook om in de omgevingsvisie op te nemen dat er ruimte is gereserveerd voor de realisatie van TS-station nabij de gemeentewerf in Leusden. Graag willen we verder met u in gesprek hierover.

Ruimte in de ondergrond (voor kabel- en leidingtracés)

Vanuit het oogpunt van doelmatigheid en de wettelijke verplichtingen, vragen wij tevens aandacht voor de ondergrondse kabel- en leidingtracés. Het is vanuit veiligheid en betrouwbaarheid belangrijk dat Stedin 24/7 toegang heeft tot deze tracés. Het uitgangspunt voor Stedin is: tracés in openbare grond, voldoende werkruimte boven- en ondergronds. Verder zijn (af-)gesloten verharding (zoals asfalt en easypad) boven kabels en leidingen niet toegestaan. Het laatste punt (het terughoudend zijn met asfalt en easypad), sluit goed aan bij de ambities voor klimaatadaptatie (hittestress en wateroverlast), maar wij zien ook risico's. Hoogwaardigere buitenruimte en betere fietsvoorzieningen leiden steeds vaker tot het gebruik van easypad als hoogwaardige bestrating. Ook met beplating (wortels) in de nabijheid van de kabels en leidingen kan tot knelpunten dan wel schade leiden. Wij vragen bij dit soort ontwikkelingen expliciete aandacht voor *de aanleg* van nieuwe kabels en leidingen alsmede *het beheer* van de kabels en leidingen van Stedin.

Slim samenwerken

Ruimte is schaars en o.a. in het kader van duurzaamheid (aanleg van andere kabels en leidingen) leidt tot een nog grotere druk op de ruimtebehoefte in de ondergrond. Slim samenwerken is essentieel om de gewenste energietransitie betaalbaar te houden. Ook hierin vragen we om het belang van Stedin niet uit het oog te verliezen. Door ruimte te reserveren voor de 'net'-infrastructuur wordt bijgedragen, aan de realisatie van de doelen uit de omgevingsvisie. Als gemeente heeft u onzes inziens daarbij ook een belangrijke (maatschappelijke) rol. En zoals u ook aangeeft op pagina 45 verwachten wij van uit de gemeente hierbij een '*meer meedenkende, stimulerende en aanjagende rol*'. De gemeente krijgt- meer ruimte in de uitwerking van de plannen in relatie tot de specifieke regionale en lokale ontwikkelingen. Naast de lokale ontwikkelingen dient tevens rekening gehouden te worden met de regionale aspecten en de invloed op het 'net', daarom vragen wij bij de uitwerking naar specifiek 'maatwerk'. Ten aanzien van de investeringen in de netten vragen wij u aandacht voor de noodzaak om zo vroeg mogelijk betrokken te worden in de verdere planvorming.

Overige zaken

Verder vragen wij u om:

- bij het ontwikkelen, ontwerpen, bouwen en beheren (realisatie) van de verschillende thema's, en met name voor de thema's wonen, werk, bodemdalingsbeleid en groenbeleid vragen wij u rekening te (laten) houden met de voorwaardelijke werkzaamheden van de netbeheerder. Meer in samenhang en integraal te kijken naar de verschillende thema's en (gebieds-) ontwikkelingen, waarbij mogelijke koppelkanen meegenomen kunnen worden, dan wel waar mogelijk is om elkaar te versterken, bijvoorbeeld bij herontwikkeling van gebieden en afstemming te zoeken met (buur) gemeentes, maar ook met de netbeheerder.
- bij herontwikkeling of transformatie van gebieden naar wonen en/ of gemengd op locaties van bestaande transportstation (vaak categorie 3 of hoger) en of een gasoverslag- en/ of distributiestations vragen wij u rekening te (laten) houden met wonen of te wel (beperkt) kwetsbare objecten dan wel geluidsgevoelige objecten.
- Het sneller realiseren van nieuwe infrastructuur kan bereikt worden door te helpen bij het vinden van adequate locaties voor stations en tracés, doorlooptijden voor het aanpassen van bestemmingsplannen en vergunningen te minimaliseren. Om de energietransitie betaalbaar te houden en de beschikbare netcapaciteit zo goed mogelijk te gebruiken, zijn systeemefficiënte keuzes noodzakelijk.

Goede afstemming

Voor ons is het van belang dat wij als netbeheerder tijdig inzicht krijgen waar welke ontwikkeling gaan plaatsvinden- gelet de energietransitie waar we middenin zitten- zodat wij tijdig de juiste en efficiënte beslissingen kunnen nemen om ten behoeve van de netinvesteringen. Wij vragen u daarnaast ook om aandacht te blijven houden op de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur en de ruimtelijke uitvoerbaarheid bij diverse plannen, waarbij de maatschappelijk kosten laag én beheersbaar blijven.

Gelet op voorgaande, verzoeken wij om in uw beleid, de ruimtebehoefte voor het elektriciteits- en/of gasnet van Stedin op te nemen en ons belang als netbeheerder bij de uitvoering van de plannen (vroegtijdig) mee te nemen.

Hierdoor kunnen we samen de energietransitie realiseren én ook betaalbaar houden, en bijdragen aan de maatschappelijke doelen van Stedin voor een betrouwbaar en kostenefficiënte energietransport.

Wij zijn van harte bereid om daarover met u in gesprek te gaan. Ook leveren we graag een bijdrage aan uw plannen.

Met vriendelijke groet,

Hoofd afdeling Ruimte en Recht